

Školní vzdělávací program – přípravná třída

„Do školy s úsměvem“

1. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Hlavním cílem přípravné třídy je připravit děti tak, aby jejich nástup do 1.třídy základní školy byl bezproblémový a tím se vyvarovat neúspěšným začátkům ve vzdělávacím procesu. Metody a formy práce jsou přizpůsobeny dětem individuálně tak, aby vyrovnaly nedostatky v rozvoji učení a tím vymizely nedostatky, které byly příčinou odkladu povinné školní docházky. Fyzické, psychické a sociální schopnosti a dovednosti dětí jsou cílevědomě a systematicky rozvíjeny tak, aby na konci školního období byly děti jedinečnou a relativně samostatnou osobností, která je schopna aktivně a spokojeně zvládat nároky života, které jsou na ně běžně kladeny, především v prostředí rodiny a školy. Při rozvoji těchto znalostí a dovedností jsou nabízeny různé výtvarné, hudební, pohybové, dramatické, individuální hry a činnosti s přihlédnutím na aktuální potřebu dětí. U dětí je probouzen zájem o prostředí, které je obklopuje, a o vnímání působení člověka na přírodu a naopak (environmentální výchova).

1. Formy a metody práce

Formy a metody práce vycházejí ze specifických požadavků dětí, které jsou umístěny v přípravné třídě. Dětem je vše předkládáno konkrétně a srozumitelně, s náležitým slovním doprovodem. Děti jsou vhodně motivovány a vyzývány k aktivní účasti na všech činnostech hravou formou. Pokud se nechtějí do činnosti zapojit, mají možnost zvolit si jinou činnost, která jim vyhovuje a je v dané chvíli akceptovatelná k činnostem ostatních dětí.

Formy:

- a) hromadné – výlety, pobyty venku, exkurze, pohybové činnosti
- b) skupinové – experimenty, skupinové hry, volná hra dětí
- c) individuální – experimenty, výtvarné činnosti, práce dle IVP

Metody:

- a) situační učení
- b) prožitkové učení
- c) kooperativní učení

2. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

2.1 Organizace vzdělávání přípravné třídy

Kapacita přípravné třídy je maximálně 15 dětí, minimálně však 10 dětí. Přípravná třída je určena dětem s odkladem povinné školní docházky, dodatečným odkladem povinné školní docházky.

Přijetí dítěte do přípravné třídy je na základě podané žádosti zákonného zástupce a doporučení z pedagogicko-psychologické poradny s doporučením o zařazení do přípravné třídy. Žádost může být podaná kdykoliv v průběhu roku, o přijetí dítěte do přípravné třídy rozhoduje ředitel ZŠ. Termín přijímacího řízení na následující školní rok probíhá během června, veřejnost je o termínu, kritériích a dokumentaci upozorněna s dostatečným předstihem na webových stránkách školy.

2.2 Podmínky vzdělávání

Vybavení

Přípravná třída má k dispozici jednu vyučovací třídu, která je vybavená dětským nábytkem a dostatečným množstvím hraček, pomůcek a dalších materiálů odpovídajícím počtu žáků. Materiální vybavení je průběžně obnovováno, doplňováno a plně využíváno. Vybavení a hračky jsou pro děti volně dostupné a pro užívání hraček a pomůcek jsou stanovena žákům srozumitelná pravidla. Žáci mají k dispozici další prostory školy (hygienické zařízení, školní hřiště se zahradou). Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru třídy.

Životaspráva

Děti dodržují pitný režim. Je jim poskytnutá pravidelná, plnohodnotná, vyvážená strava. Je zajištěna svačina a oběd (dle předpisu). Děti mají stále k dispozici dostatek vhodných tekutin. Skladba jídelníčku je pestrá a pravidelně se obměňuje. Děti mají možnost výběru hlavního chodu.

Psychosociální podmínky

Pedagog usiluje o to, aby se děti v přípravné třídě cítily dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Pomáhá dítěti adaptovat se v novém prostředí. První téma v září je přizpůsobeno adaptaci dětí v novém prostředí a nové budově. Žákům je věnována individuální péče s přihlédnutím k jejich aktuálním potřebám. Učitel vytváří přátelskou atmosféru, zamezuje nevhodným projevům chování mezi žáky navzájem a dalším formám diskriminujícího chování. Děti jsou seznámeny se školním řádem, je dbáno na to, aby jej dodržovaly.

Organizační chod

Přípravná třída má k dispozici dostatečně velkou učebnu. Tato třída je určena maximálně pro 15 dětí. Výuku zajišťuje jedna učitelka zaměstnaná na plný úvazek. Provoz přípravné třídy probíhá denně od 7:45 hod do 12:45 hod. Rodiče mohou děti přivádět do 8:15 hod a vyzvedávat od 12:15 hod do 12:45 hod. Po předchozí domluvě lze děti přivádět i odvádět i mimo stanovené hodiny (lékař, logopedie apod.). Režim dne v přípravné třídě je rozdělen na jednotlivé bloky. Denní řád je dostatečně flexibilní a umožňuje reagovat na individuálně přizpůsobený adaptační režim. Děti mají dostatek času pro spontánní hru, i proto aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovaly. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Činnosti se pravidelně obměňují. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. Pedagog se plně věnuje dětem a jejich vzdělávání. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Režim dne přípravné třídy:

7:00 – 7:45 scházení dětí ve školní družině
7:45 – 8:15 přechod do třídy, volná hra dětí, výchovně vzdělávací činnost vycházející z TVP
8:15 – 8:45 komunikativní kruh, pohybové činnosti
8:45 – 9:15 hygiena, svačina
9:15 – 10:00 volná hra dětí, výchovně vzdělávací činnost vycházející z TVP
10:00 – 11:30 pobyt venku nebo volná hra dětí
11:30 – 12:00 hygiena, oběd
12:00 – 12:45 relaxační techniky ve třídě, přechod do ŠD

Děti přípravné třídy mohou využívat služeb družiny. Družina funguje denně ráno od 7:00 hod do 7:45 a odpoledne od 12:45 hod do 17:00 hod. Po tuto dobu je s dětmi ve třídě vychovatelka školní družiny. Žáci se zde řídí pravidly platnými pro školní družinu, dodržují stanovený řád.

Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Pedagog průběžně informuje rodiče o prospívání jeho dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jedná s rodiči taktně, ohleduplně a s vědomím, že pracuje s důvěrnými informacemi, nezasahuje do života a soukromí rodiny.

3. VÝCHOVNÝ A VZDĚLÁVACÍ OBSAH

V rámci vyučovacího programu rozvíjíme všechny složky výchovy.

Sebeobsluha – zvládnutí osobní hygieny, samostatnému oblékání a obouvání, zavazování si tkaniček, používání nože a vidličky při jídle, udržování pořádku a čistoty kolem sebe.

Sociální dovednosti – znát a používat jména svých spolužáků, dokázat požádat o pomoc, poprosit, poděkovat, naučit se jednat s ostatními, pohybovat se na známých místech i bez dozoru dospělého, naučit se pracovat ve skupině, při práci se pokusit nerušit ostatní spolužáky, naučit se pracovat v komunitním kruhu

Jazykové činnosti – umět naslouchat ostatním, klást jednoduché otázky, vyprávět jednoduchý příběh, vytleskat slova na slabiky, určovat první a poslední písmenko ve slovech

Matematické představy – rozpoznání časových vztahů – začátek, prostředek, konec, pojmy před, za, uprostřed apod., rozpoznávání geometrických tvarů, počítání předměty, stavění s daným počtem prvků apod.

Rozvoj hrubé a jemné motoriky – různé pohybové hry, hry se zapojením všech smyslů – hmat, chuť, čich, zrak, skáče přes švihadlo... Dbáme na správný úchop psacího náčiní, hrajeme si s drobnými částmi stavebnic apod.

Hudební činnosti– nácvik písniček, hra si na ozvěnu, hra na různé hudební nástroje, učíme se správně dýchat, nácvik tanečků

Výtvarné a pracovní činnosti – poznávání barev jak základních, tak doplňkových, malování různými výtvarnými technikami, obkreslování šablon, stříhání, lepení a vyrábění z různých věcí

Učitel se snaží o celkový rozvoj dítěte s důrazem na vyrovnání konkrétních obtíží dítěte, snaží se rozvíjet znalosti a dovednosti dítěte nutné pro vstup do základní školy.

Celkem provází celý školní rok 5 rámcových témat:

- 1) Začínáme s úsměvem
- 2) Podzim
- 3) Zima
- 4) Jaro
- 5) Léto

Dílčí vzdělávací cíle jsou tvořeny aktuálně v reakci pedagogické pracovnice na události daného týdne či měsíce. Taktéž jsou tvořeny každému dítěti individuálně dle jeho IVP, který je tvořen za základně doporučení PPP.

Vzdělávací obsah je tvořen tak, aby rozvíjel klíčové kompetence dle RVP PV, ale především ty, jejichž nedostatečný rozvoj bývá často důvodem k odkladu povinné školní docházky.

1.integrovaný blok „Začínáme s úsměvem“

Charakteristika:

Adaptační integrovaný blok – pedagogická pracovnice pomůžeme dětem šťastně a úspěšně se sžít s novým prostředím, přiměřeným způsobem vytvořit s dětmi společná pravidla vzájemných vztahů, chování a komunikace, kterými se budou řídit v každodenním vzájemném styku ve škole. Pro děti v tomto věku je přirozená hra a právě ta pomůže vytvořit atmosféru, ve které děti budou prožívat kamarádské vztahy, naučí se je navazovat a dále rozvíjet. Děti jsou vedeny k péči o své zdraví, ke zvládnutí sebeobsluhy, ke zdravým životním návykům, k prevenci nebezpečí, ke zlepšování pohybových dovedností a vytváření nových. Děti jsou seznámeny s pravidly bezpečného chování při pobytu na zahradě a při vycházkách.

Příklady podtémat:

- známe se ze školky, co jsme spolu prožili
- rozdíly mezi školkou a školou
- kamarádi i mezi velkými dětmi
- nebojím se říct, že se mi něco nelíbí

Cíle integrovaného bloku:

- ✓ nenásilné začlenění každého dítěte do nové skupiny
- ✓ přirozeným způsobem se seznámit s prostředím školy
- ✓ společně vytvořit pohodové prostředí ve třídě, vzájemně spolupracovat a respektovat se
- ✓ respektovat druhého, hlásit se o slovo, neskákat do řeči
- ✓ umět vyjádřit svůj názor, poznatky, myšlenky a pocity i k rozvíjení záměrného pozorování (co si přeje druhý)

2. integrovaný blok: „Podzim“

Charakteristika:

V tomto bloku se zaměříme na estetické vnímání podzimní krajiny a budeme si všimnout změn v přírodě. Prakticky se seznámíme s některými druhy přírodnin. Procvičíme poznávání známého ovoce a zeleniny – budeme řadit podle druhu, počítat, rozlišovat barvy. Připomeneme si, co je zdravé a co nám škodí a postupně budeme u dětí upevňovat zdravé životní návyky a postoje. Zaměříme se na určování počasí, charakteru podzimního počasí, povíme si, jak se správně oblékat vzhledem k počasí.

Příklady podtémat:

- sklizeň všude kolem nás – pole, lesy, zahrady
- dny se krátí
- podzimní slavnosti

Cíle integrovaného bloku:

- ✓ rozšířené povědomí o změně v podzimní přírodě
- ✓ rozeznání dalších listů, stromů, plodin a jiných přírodnin
- ✓ základní poznatky o vlivu vitamínů z ovoce a zeleniny na naše zdraví
- ✓ prevence před nachlazením

3.integrovaný blok: „Zima“

Charakteristika:

Zaměříme se na historii Vánoc, na vánoční tradice a zvyky, na přípravu oslavy Vánoc. Děti při společné přípravě oslavy Vánoc získají současně i poznatky o okolním světě (tradice jiných národů), o zimním počasí, o časových pojmech (adventní kalendář). Všechny činnosti budou motivačně sjednoceny a povedou k aktivnímu zapojení dětí do výzdoby třídy, pečení cukroví, zhotovování přáníček, zpívání koled, přípravy zimní besídky, spojenou s Mikulášskou nadílkou pro děti. Dětem se přiblíží charakteristické znaky zimy, vlastnosti sněhu a ledu, změny v počasí.

Příklady podtémat:

- co jsi ztratil Mikuláši?
- zimní svátky a tradice
- opět přijde Ježíšek
- copak je nového?

Cíle integrovaného bloku:

- ✓ podpořit rozvoj estetického vnímání, citění a prožívání, posílíme citové vztahy ke svým nejbližším
- ✓ přirozeným způsobem a na základě prožitků se děti seznámí s vánočními tradicemi a zvyky
- ✓ rozvíjet pohybové a manipulační dovednosti dětí, rozvíjet potřebu pomoci nebo vědomě způsobit radost druhým
- ✓ rozvíjení všech smyslů při poznávání vlastností zimního počasí, sněhu a ledu
- ✓ pozorování změn v přírodě, seznámení se se znaky zimní přírody
- ✓ vysvětlení pojmu koloběh počasí, střídání čtyř ročních období

4. integrovaný blok: „Jaro“

Charakteristika:

Především sama příroda nám přichystá řadu pozorování a činností, které budou motivem pro různé výtvarné techniky, pro práci s různými druhy materiálů, barvou i přírodninami. Všimneme si kvetoucí přírody, rodících se mláďat a života hmyzu. Poslech zvuků v přírodě, hry na badatele a ochranáře, vnímání změn počasí, přinese celkový environmentální rozvoj dítěte. Cílem je vytvořit u dětí otevřený a odpovědný postoj k životnímu prostředí, učit je vnímat přírodu, která je obklopuje, rozvíjet v nich pocit sounáležitosti s ní a naučit se jí chránit. Seznámíme děti blíže s ekosystémem les, se zvířaty a rostlinami. V tomto bloku si uvědomíme, že lidská nedbalost narušuje přirozenou a pro lidi potřebnou krásu a čistotu životního prostředí. Zaměříme se na barevnou symboliku sběrných odpadních nádob, budeme diskutovat o nutnosti třídění odpadu, prakticky odpad třídit. Pohybové hry a tvořivou činnost přeneseme za pěkného počasí na školní zahradu. Budeme pozorovat okolí školy, vesnice, kam patří odhozené odpadky. Seznámíme děti s velikonočními vesnickými oslavami.

Příklady podtémat:

- budíme jaro
- mláďátka v přírodě
- co kam patří
- ze všeho jde něco vytvořit
- líbí se mi, kde žiju

Cíle integrovaného bloku:

- ✓ seznámení s živou i neživou přírodou a její ochranou
- ✓ člověk může přírodě pomáhat, ale i škodit - uvědomíme si, jak je důležité pečovat o své okolí a prostředí, v němž žijeme
- ✓ jak nakládat s odpady
- ✓ přiblížíme dětem tradice jarních svátků
- ✓ při pozorování jarní přírody dále rozvineme poznatky a dovednosti (motorické, estetické i poznávací) v souvislosti s daným ročním obdobím

5. integrovaný blok: „Léto“

Charakteristika:

S využitím svátku maminek budeme prohlubovat citové vztahy ke členům rodiny - maminka, tatínek, jejich profese, sourozenci, prarodiče, chování, vzájemné vztahy a tolerance, poznávání vlastní identity a svého místa nejen v rodině. Blížící se konec školního roku nám přinese mnoho zábavy a radosti. Soutěžemi a hrami oslavíme svátek dětí. Povíme si o planetě, na které žijeme nejen my, ale i jiné děti. Budeme pozorovat rybníky a vodu, která nás obklopuje, seznámíme se s nebezpečím, které nás může u vody potkat. Letní období nám umožní veškerou činnost přenášet na školní zahradu a do přírody, budeme tak mít větší prostor pro rozvoj fyzické zdatnosti.

Příklady podtémat:

- celá moje rodina

- profese – čím chci být
- vím, kde žiju – planeta, světadíl, stát, obec
- všechny děti světa

Cíle integrovaného bloku:

- ✓ procvičíme a zdokonalíme výslovnost a kultivovaný projev
- ✓ posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem-rodina
- ✓ rozvíjet schopnost vyjádřit získané pocity a dojmy
- ✓ seznámení se s existencí jiných kultur a národností a povedeme děti k uvědomění si, že i ony jsou součástí světa, přírody, společnosti a planety Země
- ✓ upozornění na různá nebezpečí nejen u vody-poučení před prázdninami

4. EVALUACE

Přípravný ročník se nezapočítává do povinné školní docházky a děti se neklasifikují. V závěru školního roku obdrží slovní hodnocení. O úspěších a pokrocích dětí jsou rodiče pravidelně informováni na konzultačních hodinách. Děti spolu s pedagogem hodnotí aktivitu na konci programu, dne i týdne. Důležitá je zpětná vazba od dětí, aby mohl pedagog včas zareagovat na nedostatky a ty následně odstranit.

Pedagog hodnotí týdenní program písemně v „Hodnotícím listu“. K evaluaci se mohou vyjádřit i rodiče – na konzultaci s pedagogem nebo písemně. Evaluace školního roku probíhá ve formě „Závěrečné zprávy“.